

Çocuk Koruma Başvuru Sistemi Hakkında Genel Bilgi

Bir ya da birden fazla çocuğun risk altında olduğunu, ihmal veya istismara uğradığını düşündüğünüzde müdahale aşamasında başvurabileceğiniz çok sayıda kurum bulunur. Bu kurumlar, görev ve yetkileri ile onlardan nasıl faydalanabileceğinize dair bilgi aşağıdaki gibidir.

Öncelikle en yakında bulunan karakola veya ilinizdeki Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'ne durumu telefon ile ihbar edebilirsiniz. **Bu durumda isminizi vermeniz gerekmez.** Ancak çocuğun adı, soyadı, ikametgâhı, ne tür bir tehlike altında olduğu gibi bilgileri vermeniz gerekir.

Herhangi bir çocuk ihmal veya istismarı durumunda 5 farklı kaynak tarafından yazılı veya telefon yoluyla başvuru gerçekleştirilir.

- Bu durum bir aile içerisinde gerçekleşiyorsa haberi veren yine aileden biri olabilir.
- Bu durumu fark eden ve haberi veren komşular /mahalleli olabilir.
- Çocuk ihmali ve/veya istismarı sağlık hizmetleri sunan kişiler tarafından bildirilebilir.
- Yine aynı şekilde bu durum eğitim kurumlarında çalışan kişiler, eğitimciler tarafından bildiriliyor olabilir.
- Son olarak da kolluk kuvvetleri tarafından da başvuru süreci başlatılabilir.

Yazılı yapılan başvurularda ihbar eden kişi kendi kimlik bilgilerini vermek durumundadır. **Ancak telefonla yapılan ihbarlarda başvuran kişi kendi kimlik bilgilerini vermek zorunda değildir.** İhbar konusu olan durumu yaşayan çocuğun adı, soyadı, ikametgâh bilgilerini vermek durumundadır. Yaşanılan durumun acilliğine göre başvuru iki farklı yere yapılabilir. Eğer ihbar anında çocuk için tehlike halen devam ediyorsa, bu durumda **"acil koruma"**nın çıkması gerekir. **Böyle bir durumda Kolluk Çocuk Birimi'ne (155 aranarak da olabilir) başvuru yapılabilir. Daha az acil olan durumlarda ise Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÇHGM) birimleri aranabilir. Zaten aciliyeti olan durumlarda ÇHGM de durumu polise bildirir.**

Başvuru yapılabilecek kurumlar hakkındaki detaylı bilgi aşağıdaki gibidir:

- **POLİS İMDAT 155**

Çocuğa yönelik ihmal ya da istismarı fark eden kişi, polise şikâyet edebilir. Emniyet Müdürlüğü, kendilerine gelen bildirimleri alarak, tehlike altındaki kişinin güvenliğini sağlar, saldırganın durdurulması ve gerektiğinde cezalandırılması için zabıt, tutanak vb. gerekli işlemleri yürütür.

- **Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÇHGM)**

Çocuğa yönelik ihmal ya da istismarı fark eden kişi, 183'ü (Aile, Kadın, Çocuk, Özürlü ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı) arayarak Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne şikâyette bulunabilir. Bu numaradan, 7 gün 24 saat 81 ilden yapılan telefon çağrılarına cevap verilmektedir. Bu çağrılar içerisinde acil müdahaleyi gerektiren vakalar da bulunmaktadır. Bu vakalarda ilgili, o ildeki Emniyet, Jandarma ve İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğünde görevli Acil Müdahale Ekip Sorumlusu ile irtibata geçilmektedir. Telefonla yapılan başvurularda kimlik bilgilerinin verilmesi zorunlu değildir. ÇHGM'ne doğrudan dilekçe ya da yüz yüze görüşme yoluyla da başvuru yapılabilir.

Bir çocuğun risk altında olduğu veya bir ihmal ya da istismar dolayısıyla zarar gördüğü düşünüldüğünde durumu öncelikle Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne bildirmek daha doğru bir yol olabilir. Ancak halen devam eden bir tehlike söz konusu ise o zaman öncelikle en yakın karakola haber verilebilir. Örneğin, bir çocuğun dövüldüğünü gören kişi derhal en yakın polis karakolunu aramalı, çocuğun bir hafta önce dayak yediğini öğrenen kişi ise durumu derhal ÇHGM'ye bildirmelidir.

- **Acil Koruma**

Bu başvurularda, bir çocuğun risk altında olduğu veya ihmal veya istismara uğradığı ihbarını alan makamlar, öncelikle çocuğun acil koruma altına alınmasının gerekip gerekmediğini incelerler. Bu

inceleme hızlı yapılır ve hemen karar verilir. Çocuk hâlihazırda tehlike altında ise ve bu tehlike saldırganın uzaklaştırılması vb. şekillerde giderilemiyor ise, çocuk bulunduğu ortamdan alınarak bir kuruma yerleştirilir. Buna **acil koruma** denir.

Eğer çocuğun acil koruma altına alınması gerekmiyor ise, öncelikle durum araştırılır. Çocuğun ve ailenin özellikleri, risk durumu ve koruma yöntemlerini belirlemek üzere bir sosyal inceleme yapılır. Bu inceleme sonucunda çocuğun korunması için alınması gereken tedbirler belirlenir ve çocuk ailenin yanında koruma altına alınır ve izlenir.

Tüm bu süreçlerde öncelikli olan çocuğun yüksek yararı ilkesidir. Alınacak tüm kararlarda çocuk düşünülmelidir. Gerekli durumlarda acil koruma kararı çıkarılması kadar gerekli değilse çocuğu ailenin yanından uzaklaştırmamak da önemlidir. Kurum bakımı son çare olmalıdır.

- **Alo 183: Aile, Kadın, Çocuk, Özürlü Ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı**

7 gün 24 saat esasına göre üçer kişilik 4 vardiya ekibi ile 81 ilden yapılan telefon çağrılarına cevap verilmektedir. Bu çağrılar içerisinde acil müdahaleyi gerektiren vakalar da bulunmaktadır. Bu vakalarda ilgili, o ildeki Emniyet, Jandarma ve İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğünde görevli Acil Müdahale Ekib Sorumlusu ile irtibata geçilmektedir.

Savcılık ve mahkeme gibi makamlar ise yazılı başvurmanızı isteyebilirler. Özellikle mahkemelere sınırlı sayıda kimse müracaat edebildiği için, onların taleplerini yazılı olarak iletmeleri işlemlerin hızlı ve düzgün biçimde yapılması için gereklidir. Bunun için bulunduğunuz ilin Baro'sundan yardım istenebilir. Avukatların meslek örgütü olan Baro'lar ücretsiz adli yardım hizmetleri de vermektedir.

- **Çocuk Büro Savcılığı**

Korunma ihtiyacı olan veya bir suçun mağduru olan çocuklar ile ilgili tedbirlerin alınması için mahkemeleri harekete geçirmekle görevli ve yetkilidir.

İhmal ve İstismar başvurusu, doğrudan savcılığa da yapılabilir ancak bu kurum yazılı başvurmanızı isteyebilir. **Bunun için bulunduğunuz ilin Barosundan yardım isteyebilirsiniz.** Avukatların meslek örgütü olan barolar adli yardım **hizmetlerini ücretsiz olarak** vermektedir. Çocuk Büro Savcılığı, korunma ihtiyacı olan veya bir suçun mağduru olan çocuklar ile ilgili tedbirlerin alınması için mahkemeleri harekete geçirmekle görevli ve yetkilidir. Bu nedenle bir çocuğun risk altında olduğu haller veya korunma ihtiyacı durumu Cumhuriyet Savcılığı'na da bildirilebilir. İldeki adliye binasında görev yapan bu birimlere yapılacak ihbarların yazılı yapılması daha etkili olur.

Mahkeme tarafından değerlendirilen durum sonucunda çocuk ve ailesi için gerekli destek hizmetlerine karar verilir. İhmal ve istismar uygulayan kişi için ceza ve rehabilitasyon süreçleri başlar.

- **Çocuk Mahkemeleri**

Çocuk mahkemeleri, çocuk hakkında alınacak tedbiri belirler. Mahkemelere ancak Cumhuriyet Savcıları veya çocuk ya da anne babası veya Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÇHGM) başvurabilir.

Eğer aile, Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı kurumların çocuğun korunması için önerdiği tedbirleri kabul etmez ise veya aileden kaynaklanan bir tehlike hali varsa, durum mahkemeye bildirilir. Çocuk hakkında uygulanacak tedbirin biçimine ve süresine mahkeme karar verir.

Eğer çocuğa yönelik risk veya ihmal ya da istismar davranışı bir suç oluşturuyor ise, bu durumda bu eylemi gerçekleştiren kişi hakkında bir ceza soruşturması açılır ve kişinin cezalandırılmasına karar verilir. İhmal veya istismar eylemi çocuğun zarar görmesine neden olmuş ise, çocuk zararı veren kişiden maddi ve manevi zararlarının tazminini isteme hakkına da sahiptir.

Başvuru yapılabilecek kurumların telefon numaraları ve adresleri:

Kurum	Telefon Numarası	Adres
Polis İmdat	155	
Jandarma	156	
Aile, Kadın, Çocuk, Özürlü ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı	183	Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sokak No:10/A Kat.10.11.12.13 Posta Kodu: 06510 Çankaya/ANKARA
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	+90 (312) 705 50 00	Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sokak No:10/A Kat.10.11.12.13 Posta Kodu: 06510 Çankaya/ANKARA
Ankara Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüğü	+90 (312) 418 66 62	Anafartalar Caddesi No : 70 Ulus / ANKARA
İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüğü	+90 (212) 511 42 75	Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan Caddesi No:10 Cağaloğlu/ İSTANBUL
İzmir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüğü	+90 (232) 446 33 52	Gazi Bulvarı No.:97 Çankaya, Konak/ İZMİR
Ankara Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi Müdürlüğü	+90 (312) 222 79 07	Gazi Mahallesi Silahtar Caddesi No:77 Yenimahalle / ANKARA
İstanbul Anadolu Yakası Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi	+90 (216) 343 12 13	Sultantepe Mahallesi Selmani Pak Caddesi Şeyh Cami Sokak No:24 Üsküdar / İSTANBUL
İstanbul Avrupa Yakası Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi	+90 (212) 441 69 25	Siyavuşpaşa Mahallesi Adnan Kahveci Bulvarı Çocuk Sitesi Kampüsü No:163 Bahçelievler / İSTANBUL
İzmir Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi Müdürlüğü	+90 (232) 368-5110	Bahariye Mah. Yaşar Aksoy Sk No:2 Karşıyaka/ İZMİR
Ankara Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi	+90 (312) 348 36 86	Anafartalar Mahallesi Anafartalar Caddesi No: 66 Ulus-Altındağ/ANKARA
İstanbul Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi	+90 (212) 465 21 96 +90 (212) 465 21 97	Yeşilköy Mahallesi Halkalı Caddesi No:30 Bakırköy/İSTANBUL
İzmir Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi	+90 (232) 363 33 41	Soğukkuyu Mahallesi 1847/15 Sok. No:11 Bayraklı/ İZMİR
Ankara Baro Başkanlığı	+90 312 416 72 00	Adliye Sarayı 5.Kat Sıhhiye / ANKARA
İstanbul Baro Başkanlığı	+90 (212) 393 07 00	Asmalı Mescit Mah, Orhan Adlı Apaydın Sk. No:2, 34430 Beyoğlu/ İSTANBUL
İzmir Baro Başkanlığı	+90 (232) 463 00 14	Alsancak, 1456. Sk. No:14, 35220 Konak/ İZMİR

